

Sygn. akt II Ka 246/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Jaszczuk (spr.)
Sędziowie:	SSO Mariola Krajewska - Sińczuk SSO Teresa Zawiaślak
Protokolant:	st. sekr. sądowy Beata Defut-Kołodziejak

przy udziale Prokuratora Bożeny Grochowskiej-Małek

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2014 r.

sprawy **T. K.**

o wyrok łączny

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 12 marca 2014 r. sygn. akt II K 530/13

zaskarżony wyrok uchyla i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Mińsku Mazowieckim do ponownego rozpoznania; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. P. J. w M. kwotę 147,60 zł (w tym 27,60 zł podatku VAT) za obronę z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt II Ka 246/14

UZASADNIENIE

T. K. został skazany prawomocnymi wyrokami:

- Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy sygn. akt **V K 255/05** z dnia 4 lipca 2005 r. za czyn z art. 224 § 2 kk na karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 20 zł każda stawka;
- Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim sygn. akt **IV K 8/09** z dnia 18 lutego 2009 r. za czyn z art. 278 § 1 kk popełniony w nocy z 1 na 2 stycznia 2009 r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat i karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 10 zł każda stawka oraz zaliczono na poczet kary pozbawienia wolności okres zatrzymania od 2 stycznia 2009 r. do 3 stycznia 2009 r., postanowieniem z dnia 23 grudnia 2009 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności oraz zaliczono na poczet kary pozbawienia wolności okres zatrzymania od 2 stycznia 2009 r. do 3 stycznia 2009 r.;

3. Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim sygn. akt **II K 412/09** z dnia 14 września 2009 r. za czyn z art. 278 § 1 kk popełniony w kresie czasu od 4 czerwca 2009 r. do 7 czerwca 2009 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat i karę grzywny w wysokości 120 stawek dziennych po 10 zł każda stawka oraz zaliczono na poczet kary pozbawienia wolności okres zatrzymania od 7 czerwca 2009 r. do 8 czerwca 2009 r., postanowieniem z dnia 27 stycznia 2012 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności oraz zaliczono na poczet kary pozbawienia wolności okres zatrzymania od 7 czerwca 2009 r. do 8 czerwca 2009 r.;

4. Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim sygn. akt **II K 1001/11** z dnia 30 września 2011 r. za czyn z art. 279 § 1 kk popełniony w okresie czasu od maja 2011 r. do 9 sierpnia 2011 r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat i karę grzywny w wysokości 60 stawek dziennych po 10 zł każda stawka oraz zaliczono na poczet kary grzywny okres zatrzymania od 9 sierpnia 2011 r. do 10 sierpnia 2011 r., postanowieniem z dnia 4 lipca 2012 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności oraz zaliczono na poczet kary pozbawienia wolności okres zatrzymania od 9 sierpnia 2011 r. do 10 sierpnia 2011 r.;

5. Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim sygn. akt **II K 1388/11** z dnia 30 listopada 2011 r. za czyny z art. 279 § 1 kk popełniony w okresie czasu od dnia 3 października 2011 r. do dnia 11 października 2011 r. na karę i art. 2379 § 1 kk popełniony w okresie czasu od dnia 17 września 2011 r. do 13 października 2011 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat i karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 10 zł każda stawka oraz zaliczono na poczet kary grzywny okres zatrzymania od 13 października 2011 r. do 14 października 2011 r., postanowieniem z dnia 4 lipca 2012 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności oraz zaliczono na poczet kary pozbawienia wolności okres zatrzymania od 13 października 2011 r. do 14 października 2011 r.;

6. Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim sygn. akt **II K 1195/11** z dnia 1 grudnia 2011 r. za czyn z art. 278 § 1 kk popełniony w dniu 15 września 2011 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat i karę grzywny w wysokości 80 stawek dziennych po 10 zł każda stawka oraz zaliczono na poczet kary grzywny okres zatrzymania od 16 września 2011 r. do 17 września 2011 r., postanowieniem z dnia 4 lipca 2012 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności oraz zaliczono na poczet kary pozbawienia wolności okres zatrzymania od 16 września 2011 r. do 17 września 2011 r.;

7. Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim sygn. akt **II K 1120/11** z dnia 6 grudnia 2011 r. za czyn z art. 278 § 1 kk popełniony w okresie czasu od dnia 27 sierpnia 2011 r. do 2 września 2011 r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 4 lat i karę grzywny w wysokości 80 stawek dziennych po 10 zł każda stawka oraz zaliczono na poczet kary grzywny okres zatrzymania od 5 września 2011 r. do 6 września 2011 r., postanowieniem z dnia 4 lipca 2012 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności oraz zaliczono na poczet kary pozbawienia wolności okres zatrzymania d 5 września 2011 r. do 6 września 2011 r.;

8. Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim sygn. akt **II K 183/12** z dnia 17 kwietnia 2012 r. za czyny:

z art. 278 § 1 i 5 kk w zb. z art. 275 kk w zb. z art. 276 kk w zw. z art. 11 § 2 kk popełniony w dniu 26 grudnia 2011 r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w wysokości 60 stawek dziennych po 10 zł każda stawka,

z art. 279 § 1 kk w zb. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk popełniony w okresie od 22 grudnia 2011 r. do 23 grudnia 2011 r. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 10 zł każda stawka, orzeczono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat oraz karę łączną grzywny w wysokości 150 stawek dziennych po 10 zł każda stawka, zaliczono na poczet kary łącznej grzywny okres zatrzymania od 11 lutego 2012 r. do 13 lutego 2012 r.;

9. Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim sygn. akt **II K 467/12** z dnia 13 lipca 2012 r. za czyn z art. 279 § 1 kk popełniony w okresie od 21 kwietnia 2012 r. do 28 kwietnia 2012 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszaniem jej wykonania na okres próby 5 lat i karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 10 zł każda stawka.

Wyrokiem z dnia 12 marca 2014 r. Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim:

I. na podstawie art. 569 § 1 kpk w zw. z art. 85 kk i art. 86 § 1 kk połączył orzeczone wobec skazanego kary pozbawienia wolności i grzywny w sprawach II K1001/11, II K 1120/11 i II K 1195/11 Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckimi orzekł wobec niego karę łączną 4 (czterech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wymiarze 180 (stu osiemdziesięciu) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięciu) złotych;

II. na podstawie art. 577 kpk na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres zatrzymania w sprawie II K 1001/11 w dniach od 9 sierpnia 2011 r. do 10 sierpnia 2011 r., i okres zatrzymania w sprawie II K 1120/11 w dniach od 5 września 2011 r. do 6 września 2011 r., okres zatrzymania w sprawie II K 1195/11 w dniach od 16 września 2011 r. do 17 września 2011 r. oraz okres wykonywania kary pozbawienia wolności w sprawie II K 1001/11 w dniach od 27 kwietnia 2013 r. do 12 marca 2014 r.;

III. na podstawie art. 577 kpk ustalił, iż początek odbywania kary łącznej należy liczyć od dnia 12 marca 2014 r.;

IV. na podstawie art. 572kpk postępowanie w pozostałym zakresie umorzył;

V. ustalił, iż wyroki w pozostałym zakresie podlegają odrębnemu wykonaniu;

VI. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. P. J. kwotę 177,12 zł (sto siedemdziesiąt siedem złotych 12/100) zł, w tym 33,12 zł (trzydzieści trzy złote 12/100) podatku VAT tytułem obrony z urzędu skazanego w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego wykonywanej przez adwokata P. J.;

VII. koszty postępowania przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca skazanego T. K., zarzucając orzeczeniu na podstawie art. 427 § 1 kpk i art. 438 pkt 1 kpk obrazę prawa materialnego, to jest art. 85 kk, polegającą na objęciu wyrokiem łącznym kary orzeczonej w sprawie II K 1120/11, w sytuacji, gdy czyn objęty orzeczeniem II K 1120/11 stanowi obecnie wykroczenie (zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 9 listopada 2013r.), natomiast norma wskazana w art. 85 kk odnosi się jedynie do przestępstw i orzeczonych za nie kar, co wyklucza objęcie wyrokiem łącznym kar orzeczonych za przestępstwa oraz wykroczenia.

Mając na uwadze powyższe, skarżący wniósł o uchylenie skarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Mińsku Mazowieckim.

Na rozprawie odwoławczej obrońca skazanego poparł apelację i wnioski w niej zawarty, prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Mińsku Mazowieckim.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy skazanego oraz wnioski prokuratora o uchylenie zaskarżonego wyroku są zasadne i zasługują na uwzględnienie.

Tytułem wstępu wskazać należy, że zgodnie z art. 569 § 1 kpk wyrok łączny wydaje się, jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby skazanej prawomocnie wyrokami różnych sądów. Warunki do orzeczenia kary łącznej określa z kolei art. 85 kk, wedle którego zachodzą one wówczas, gdy sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, choćby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych

przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu. Tym samym wyrok łączny to instytucja karnoprocesowa, której zadaniem jest realizacja prawa materialnego w zakresie kary łącznej wobec osoby prawomocnie skazanej wyrokami różnych sądów, jeżeli tylko zachodzą określone w prawie karnym materialnym warunki do orzeczenia kary łącznej.

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy, należy stwierdzić, iż mimo wniosku skazanego, w którym określił zakres wyroków jednostkowych, które powinny być objęte tym postępowaniem, Sąd Rejonowy nie był związany treścią tego wniosku, lecz był zobowiązany do przeprowadzenia postępowania w zakresie wszystkich skazań T. K., celem ustalenia czy popełnione przez niego przestępstwa pozostają w realnym zbiegu i przez to orzeczone za nie kary podlegają łączeniu.

Należy zatem zauważyć, iż Sąd I instancji kierując się powyższą zasadą, prawidłowo ustalił zakres wyroków jednostkowych wydanych wobec skazanego T. K., które powinny być objęte tym postępowaniem, jednakże wydany na tej podstawie wyrok łączny zapadł z ewidentną obrazą prawa materialnego tj. art. 85 kk.

W realiach niniejszej sprawy należy zauważyć, że Sąd Rejonowy połączył w wyroku łącznym orzeczone wobec skazanego kary pozbawienia wolności i kary grzywny orzeczone wyrokami w sprawach: II K 1001/11, II K 1120/11 i II K 1195/11, albowiem czyny nimi objęte zostały popełnione przed datą wydania pierwszego z w/w wyroków tj. 30 września 2011 r. Sąd ten nie spostrzegł jednak, że czyn objęty połączonym wyrokiem wydanym w sprawie II K 1120/11 zgodne z treścią ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 1247) w obecnym stanie prawnym nie jest już przestępstwem, ale wykroczeniem, albowiem wartość skradzionego mienia (400 zł) nie przekroczyła ¼ minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Potwierdzeniem tego jest również postanowienie wydane w postępowaniu wykonawczym przez Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim w sprawie II K 1120/11 z dnia 9 listopada 2013 r. (k. 96). W tym miejscu należy jednak zauważyć, że Sąd Rejonowy wydając powyższe postanowienie niesłusznie ustalił w pkt. I postanowienia, że czyn objęty wyrokiem Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 6 grudnia 2011 r. stanowi wykroczenie z art. 119 § 1 kk. Takie rozstrzygnięcie jest bowiem sprzeczne z brzmieniem art. 50 ust. 1 ustawy nowelizującej, z którego wynika, że jeżeli według niniejszej ustawy czyn objęty prawomocnym wyrokiem skazującym za przestępstwo na karę pozbawienia wolności stanowi wykroczenie, orzeczona kara podlegająca wykonaniu ulega zamianie na karę aresztu w wysokości równej górnej granicy ustawowego zagrożenia za taki czyn, a jeżeli ustawa nie przewiduje za ten czyn kary aresztu, na karę ograniczenia wolności lub grzywny, przyjmując jeden dzień pozbawienia wolności za równoważny grzywnie w kwocie od 10 do 250 zł i nie przekraczając górnej granicy tego rodzaju kary przewidzianej za ten czyn. Nie ma tu zatem mowy o przekwalifikowaniu dotychczasowego przestępstwa na wykroczenie, a jedynie zamianie orzeczonej kary. Potwierdzeniem powyższej interpretacji jest również treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 2014 r. I KZP 3/14 (LEX 1455133), w której zostało stwierdzone, iż chociaż zastosowanie przepisu art. 50 ust. 1 ustawy nowelizującej polega jedynie na zamianie wymierzonej sprawcy kary, „co nie zmienia faktu, że nadal pozostaje on skazany za przestępstwo, a zatem zostałyby zachowany podstawowy warunek orzeczenia kary łącznej, jakim jest istnienie realnego zbiegu przestępstw”. Zatem wbrew twierdzeniu obrońcy skazanego czyn objęty wyrokiem wydanym w sprawie II K 1120/11 nadal pozostaje przestępstwem, a jedynie wymierzono za nie karę 30 dni aresztu, z tego względu mógłby nadal wchodzić w zakres realnego zbiegu przestępstw, którego cezurę czasową wyznacza data wyroku w sprawie II K 1001/11, tj. 30 września 2011 r. Nie mniej jednak należy zauważyć, że Sąd Rejonowy zgodnie z w/w uchwałą Sądu Najwyższego po zamianie jednostkowej kary pozbawienia wolności na karę aresztu nie może połączyć jej z karą pozbawienia wolności. Art. 85 kk nie przewiduje bowiem łączenia kary aresztu i kary pozbawienia wolności, nie sposób też przyjąć, że są to kary tego samego rodzaju (problematyczne wydaje się na użytek postępowania o wydanie wyroku łącznego wnioskowanie per analogiam o jednorodności tych kar; myśl taką odrzucił Sąd Najwyższy w wyroku z 26 czerwca 2007 r., II KK 115/07, LEX nr 450353). Wobec tego w realiach niniejszej sprawy Sąd mógł połączyć jedynie kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokami wydanymi w sprawach II K 1001/11 i II K 1195/11, albowiem wymierzono za nie kary tego samego rodzaju.

Reasumując stwierdzić należy, że wyżej omówione uchybienia powodują konieczność uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy T. K. Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Nie ma bowiem możliwości konwalidowania ich na etapie postępowania odwoławczego. Reformatoryjne procedowanie byłoby bowiem równoznaczne z koniecznością wydania nowego wyroku łącznego, którego podstawą byłyby odmienne ustalenia faktyczne. Z oczywistych względów strony zostałyby zaś pozbawione możliwości zaskarżenia wydanego rozstrzygnięcia w drodze zwyczajnych środków odwoławczych, a tym samym zakwestionowania poczynionych ustaleń oraz sformułowanych ocen i wyprowadzonych wniosków.

W ponownym postępowaniu Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim wyda wyrok łączny w sposób wolny od wad, z poszanowaniem poczynionych w niniejszym uzasadnieniu uwag.

Mając powyższe na względzie na podstawie art. 437 § 2 kpk Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.